

STRATEGIA

ROZWOJU INSTYTUCJONALNEGO I MISYJNEGO NA LATA 2026 - 2030

Stowarzyszenie Inicjatywa Obywatelska Pro Civium

Program „Edukacja, Rozwój Obywatelski i Wsparcie Społeczne na lata 2026–2030”

Mówimy językiem wsparcia

Rozdział 1. Wprowadzenie i podstawa opracowania

1.1. Kontekst i cel opracowania

Strategia Rozwoju Instytucjonalnego i Misyjnego Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska Pro Civium na lata 2026–2030 jest dokumentem kierunkowym określającym priorytety, wartości oraz kierunki rozwoju organizacji w drugiej dekadzie jej działalności. Stanowi kontynuację wcześniejszych planów i uchwał Pro Civium, uwzględniając zmieniające się uwarunkowania społeczne, ekonomiczne i instytucjonalne trzeciego sektora w Polsce.

Opracowanie strategii ma na celu zapewnienie spójności działań Stowarzyszenia z jego misją, wizją i celami statutowymi, a także stworzenie ram dla długofalowego rozwoju instytucjonalnego, merytorycznego, kadrowego oraz wolontariatu systematycznego. Dokument ten pełni również funkcję operacyjną – będzie punktem odniesienia dla planów rocznych, programów i projektów realizowanych przez Pro Civium w latach 2026–2030.

1.2. Podstawa prawna i wewnętrzna

Strategia została opracowana na podstawie i w duchu postanowień:

- Regulaminu Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska Pro Civium
- Uchwały Walnego Zgromadzenia Członków nr 11/2025/NWZ z dnia 6 listopada 2025 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Instytucjonalnego i Misyjnego na lata 2026–2030
- wewnętrznych regulaminów i aktów organizacyjnych, w tym: -
 - Regulaminu Sekcji Wsparcia Rozwoju Osobistego
 - Regulaminu Sekcji Organizacji Praktyk Zawodowych
 - Regulaminu Sekcji Edukacji i Promocji
 - Regulaminu Sekcji Ochrony Praw Kobiet
 - Regulaminu Sekcji Realizacji Zadań Publicznych
 - Regulaminu Rady Programowej
 - Regulaminem Nagród i Wyróżnień w Pro Civium
 - Regulaminem Wymagań wobec Osób Realizujących Zadania Publiczne - Kodeksu Etycznego Wolontariusza Pro Civium
 - Polityką Poradnictwa Pro Civium
 - Programem Mentorskim Pro Civium
 - Standardu Minimum Korpusu Solidarności
 - Polityki Ochrony Danych Osobowych (RODO) i Polityki Dostępności Cyfrowej w Pro Civium

oraz innych dokumentów wewnętrznych Stowarzyszenia.

1.3. Proces opracowania Strategii

Strategia została przygotowana z udziałem członków i wolontariuszy Stowarzyszenia, Rady Programowej oraz zespołów sekcyjnych. Prace prowadzono z wykorzystaniem metod partycypacyjnych, opartych na dialogu, analizie danych i wniosków z realizacji dotychczasowych projektów.

W procesie opracowania uwzględniono:

- wyniki ewaluacji programów realizowanych w latach 2022–2025, - dane ilościowe i jakościowe z monitoringu projektów („Świadomy Obywatel - Prawo do Porady”, „przeMOC w Rodzinie. Dowiedz się! Działaj!”, „Między nami Kobietami” i innych),
- rekomendacje i audyty partnerów instytucjonalnych (agendy rządowe, instytucje, urzędy, akademickie biura karier i samorządy lokalne, kuratoria oświaty, organizacje pozarządowe),
- opinie i propozycje wolontariuszy, liderów sekcji i koordynatorów projektów.

1.4. Zakres i struktura dokumentu

Strategia obejmuje okres pięciu lat (2026–2030) i określa priorytety w obszarach:

- rozwoju instytucjonalnego i kadrowego,
- jakości poradnictwa i supervizji,
- współpracy międzysektorowej i regionalnej,
- komunikacji i tożsamości organizacyjnej,
- zrównoważonego finansowania i zarządzania zasobami.

Dokument składa się z dziewięciu rozdziałów tematycznych i stanowi punkt odniesienia dla corocznych planów operacyjnych zatwierdzanych uchwałami Zarządu Pro Civium.

1.5. Charakter i znaczenie Strategii

Strategia ma charakter otwarty i adaptacyjny. Zarząd Stowarzyszenia może dokonywać aktualizacji lub uszczegółowień jej postanowień w zależności od zmian w otoczeniu prawnym, społecznym czy finansowym. Dokument jest jednocześnie narzędziem komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej – określa tożsamość organizacji, jej wartości, priorytety i standardy działania, będąc podstawą dla rozwoju ruchu wolontariackiego i społeczeństwa obywatelskiego.

Rozdział 2. Misja, wizja i wartości

2.1. Misja

Misją Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska Pro Civium jest wspieranie jednostek i społeczności w budowaniu społeczeństwa opartego na solidarności, równości, praworządności, bezpieczeństwie i poszanowaniu praw człowieka, zgodnie z wartościami zapisanymi w Konstytucji RP, Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz Karcie Etyki Wolontariusza Stowarzyszenia.

Pro Civium działa na rzecz ochrony godności jednostki, przeciwdziałania stygmatyzacji, mowie nienawiści i wykluczeniu społecznemu. Organizacja wspiera osoby i grupy doświadczające trudności życiowych, promując postawy zrozumienia, dialogu i współodpowiedzialności za wspólne dobro.

Misją jest również wzmacnianie młodych ludzi w budowaniu postaw prospołecznych, obywatelskich i wolontariackich oraz rozwijanie ich kompetencji komunikacyjnych, społecznych oraz przywódczych. Pro Civium tworzy przestrzeń, w której młodzi mogą działać, uczyć się i współtworzyć zmiany w duchu europejskich wartości.

2.2. Wizja

Pro Civium w roku 2030 to stabilna, ogólnopolska organizacja obywatelska, łącząca funkcje eksperckie, edukacyjne i społeczne. Wizja zakłada rozwój środowiska wolontariackiego opartego na profesjonalizmie, dobrostanie psychicznym, współpracy międzysektorowej, innowacjach społecznych i trwałym zakorzenieniu w wartościach Unii Europejskiej – wolności, demokracji, równości, solidarności i praworządności.

Stowarzyszenie dąży do tego, aby:

- być liderem w zakresie nowoczesnego poradnictwa obywatelskiego, prawnego i psychospołecznego,
- promować i wdrażać standardy praworządności, równego traktowania i przeciwdziałania mowie nienawiści,
- zapewniać etyczne i wysokie standardy pracy pomocowej, - rozwijać kompetencje młodych wolontariuszy i liderów społecznych, - wspierać bezpieczeństwo, dobrostan i rozwój jednostki,
- tworzyć przestrzeń dla współpracy i edukacji obywatelskiej, - być organizacją otwartą, uczącą się i europejską w duchu wartości wspólnotowych.

2.3. Wartości Pro Civium

Działania Stowarzyszenia opierają się na wartościach, które stanowią fundament naszej misji i codziennej praktyki:

1. Godność i równość – każdy człowiek zasługuje na szacunek, wsparcie i równe szanse.
2. Praworządność i bezpieczeństwo jednostki – ochrona praw, wolności i poczucia bezpieczeństwa każdej osoby, w duchu transparentności i odpowiedzialności.
3. Solidarność – wspólne działanie na rzecz dobra wspólnego oraz wzajemne wsparcie we wspólnocie obywatelskiej.
4. Odpowiedzialność – etyczne, przejrzyste i rzetelne podejście do ludzi i zadań.
5. Empatia i zrozumienie – gotowość do słuchania i wspierania osób w kryzysie lub zagrożonych wykluczeniem.
6. Współpraca i partnerstwo – tworzenie relacji z organizacjami, instytucjami, samorządami i uczelniami w duchu współodpowiedzialności.
7. Rozwój i dobrostan – troska o rozwój kompetencji, superwizję, mentoring i wellbeing członków oraz wolontariuszy.
8. Otwartość i różnorodność – docenianie różnic światopoglądowych, kulturowych i społecznych jako źródła siły oraz innowacji.
9. Europejskość – zakorzenienie w wartościach Unii Europejskiej: wolności, demokracji, równości, solidarności i praworządności.
10. Przeciwdziałanie stygmatyzacji i mowie nienawiści – aktywne działania na rzecz równego traktowania i szacunku w przestrzeni publicznej i cyfrowej.
11. Aktywność młodych – wspieranie młodych ludzi w rozwijaniu kompetencji społecznych, kształtowaniu postaw prospołecznych i przejmowaniu ról liderskich w środowisku lokalnym.

2.4. Znaczenie misji i wartości dla realizacji Strategii

Misja, wizja i wartości są kompasem dla wszystkich działań Pro Civium. Na ich podstawie tworzone są roczne plany pracy, projekty partnerskie i programy wolontariackie. Ich konsekwentna realizacja buduje zaufanie społeczne, wzmacnia kulturę dialogu i współodpowiedzialności, podnosi jakość wsparcia oraz gwarantuje trwałość efektów działań w okresie obowiązywania Strategii 2026–2030.

6

Rozdział 3. Diagnoza i analiza otoczenia (SWOT)

3.1. Wprowadzenie

Diagnoza i analiza otoczenia stanowią kluczowy element Strategii Rozwoju Pro Civium 2026–2030. Celem niniejszej części dokumentu jest przedstawienie aktualnego stanu organizacji, identyfikacja jej mocnych i słabych stron oraz określenie szans i zagrożeń wynikających z uwarunkowań zewnętrznych.

Analiza powstała w oparciu o dane z raportów i projektów realizowanych w latach 2022–2025, konsultacje z członkami, wolontariuszami i zespołem zarządzającym oraz wnioski z procesów ewaluacyjnych. Uwzględniono także trendy społeczne, ekonomiczne i technologiczne kształtujące rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce i w Unii Europejskiej oraz audyt przeprowadzony przez Fundację Partycypacji Społecznej w Poznaniu.

3.2. Mocne strony (Strengths)

1. Silna i stabilna struktura organizacyjna – Pro Civium funkcjonuje w oparciu o wypracowany system zarządzania, oparty na transparentnych procedurach i wewnętrznych regulacjach. Struktura Sekcji, Zespołów i Rady Programowej zapewnia czytelny podział kompetencji, a kultura i atmosfera współpracy sprzyja skutecznemu podejmowaniu decyzji.
2. Wysoki poziom kompetencji zespołu – organizacja dysponuje interdyscyplinarnym zespołem specjalistów i wolontariuszy, łączących wiedzę z zakresu prawa, psychologii, edukacji, komunikacji i zarządzania. Kompetencje te umożliwiają realizację kompleksowych działań pomocowych, edukacyjnych i doradczych.
3. Systematyczny rozwój wolontariuszy – Pro Civium prowadzi regularne programy mentoringowe, szkoleniowe i wellbeingowe. Wolontariusze mają realny wpływ na planowanie działań, wyznaczanie celów oraz współtworzenie kierunków rozwoju organizacji. Ich aktywność stanowi fundament tożsamości i efektywności Pro Civium.
4. Innowacyjny, cyfrowy model działania – pełna cyfryzacja procesów organizacyjnych (komunikacja online, e-formularze, zdalne dyżury, biuletyny i platformy wsparcia) umożliwia skuteczne dotarcie do odbiorców z całej Polski, niezależnie od miejsca zamieszkania.
5. Doświadczenie w realizacji projektów finansowanych z Budżetu Państwa – organizacja skutecznie wdraża i rozlicza projekty finansowane ze środków publicznych, w tym programów wspierających rozwój społeczeństwa obywatelskiego, poradnictwa, edukacji i wolontariatu.
6. Silna kultura etyczna i wspólnotowa – wzajemne zaufanie, empatia i otwartość stanowią podstawę współpracy w zespołach. Organizacja

7

konsekwentnie rozwija kulturę superwizji, dialogu i dobrostanu psychicznego, co przekłada się na jakość i trwałość działań.

7. Tożsamość misyjna i społeczna – Pro Civium konsekwentnie realizuje działania na rzecz praw człowieka, równego traktowania i przeciwdziałania wykluczeniu. Wartości te stanowią centralny punkt misji organizacji i są widoczne we wszystkich jej projektach i inicjatywach.

3.3. Słabe strony (Weaknesses)

1. Ograniczone zasoby finansowe w stosunku do rosnącej skali działań – rosnące potrzeby społeczne i liczba inicjatyw wymagają dalszej dywersyfikacji źródeł finansowania.
2. Brak fizycznej siedziby organizacji – całkowicie zdalny model pracy ogranicza możliwość organizowania spotkań i wydarzeń stacjonarnych.
3. Nadmierne obciążenie części kadry – intensywność działań projektowych powoduje ryzyko przeciążenia koordynatorów i liderów.
4. Nierówny poziom kompetencji cyfrowych części wolontariuszy – mimo wdrażanych szkoleń wciąż występuje potrzeba wsparcia w zakresie nowych technologii.
5. Brak stałego finansowania instytucjonalnego – uzależnienie od grantów i dotacji ogranicza długofalowe planowanie strategiczne.
6. Nierównomierna rozpoznawalność w regionach – w niektórych częściach kraju świadomość działalności Pro Civium jest nadal ograniczona.

3.4. Szanse (Opportunities)

1. Wzrost znaczenia społeczeństwa obywatelskiego i wolontariatu – nowe programy krajowe i unijne wspierają aktywność obywatelską, edukację i włączenie społeczne, co sprzyja rozwojowi organizacji.
 2. Rozwój technologii cyfrowych – umożliwia docieranie do większej liczby odbiorców oraz rozwijanie nowych form poradnictwa i komunikacji.
 3. Zwiększona świadomość społeczna w zakresie praw człowieka i zdrowia psychicznego – rosnące zainteresowanie tematyką równości, empatii i przeciwdziałania przemocy stwarza przestrzeń dla działań edukacyjnych Pro Civium.
 4. Zaangażowanie młodego pokolenia – młodzi wolontariusze coraz częściej łączą działalność społeczną z rozwojem osobistym i zawodowym. To otwiera możliwości rozwoju Akademii Wolontariatu i programów mentoringowych, jak Akademicki Program Praktyk Zawodowych dla Uczniów Liceów Ogólnokształcących, popierany przez wielu Kuratorów Oświaty, czy program “Wiedza - Edukacja - Resocjalizacja” współtworzony dzięki zaangażowaniu kilkudziesięciu ośrodków akademickich.
- 8
5. Możliwość tworzenia partnerstw międzysektorowych – otwartość instytucji publicznych, uczelni i organizacji społecznych na wspólne działania wzmacnia potencjał współpracy.
 6. Zwiększona rola organizacji w przeciwdziałaniu wykluczeniu cyfrowemu i społecznemu – Pro Civium ma potencjał, by być liderem w rozwijaniu programów włączających i wspierających marginalizowane grupy.

3.5. Zagrożenia (Threats)

1. Niestalość finansowania sektora obywatelskiego – krótkie cykle grantowe oraz skomplikowane procedury rozliczania projektów utrudniają stabilne planowanie.
2. Polaryzacja społeczna i spadek zaufania do instytucji – mogą prowadzić do ograniczenia współpracy i wzrostu nieufności wobec organizacji społecznych.
3. Nasilenie mowy nienawiści i dezinformacji w sieci – wpływa negatywnie na bezpieczeństwo psychiczne Beneficjentów oraz wizerunek organizacji.
4. Ryzyko wypalenia zawodowego wśród osób pomocowych – praca z osobami w kryzysie wymaga stałej superwizji, wsparcia emocjonalnego i dobrostanu.
5. Zagrożenia technologiczne i cyberbezpieczeństwo – wymagają bieżącego nadzoru nad ochroną danych i infrastrukturą komunikacyjną.
6. Zmiany legislacyjne i niestabilne otoczenie regulacyjne – mogą wpływać na zakres i tempo realizacji projektów społecznych.

3.6. Wnioski i kierunki dalszych działań

Analiza SWOT wskazuje, że Pro Civium posiada wysoki potencjał rozwojowy i organizacyjny, a jego siłą są ludzie – zespół specjalistów i wolontariuszy, którzy współtworzą cele i strategie organizacji.

W nadchodzącym okresie kluczowe będzie:

- dalsze wzmacnianie systemu rozwoju wolontariuszy i ich realnego udziału w procesach decyzyjnych,
- zapewnienie stabilności finansowej poprzez różnicowanie źródeł finansowania (projekty, granty, darowizny, współpraca z samorządami), -
- rozwijanie działań opartych na wellbeing i superwizji,
- doskonalenie systemu komunikacji i bezpieczeństwa cyfrowego, -
- kontynuowanie programów przeciwdziałających stygmatyzacji oraz wykluczeniu oraz mentoringowych,
- rozwój i profesjonalizacja innowacyjnych form wsparcia obywatelskiego, poradniczego i edukacyjnego.

9

Rozdział 4. Cele strategiczne i kierunki działań na lata 2026–2030

4.1. Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Instytucjonalnego i Misyjnego Pro Civium na lata 2026–2030 wyznacza pięć głównych celów strategicznych, które stanowią ramy długofalowego rozwoju Stowarzyszenia. Cele te odpowiadają na diagnozę

zawartą w Rozdziale 3 i odzwierciedlają misję, wizję oraz wartości organizacji – w szczególności poszanowanie godności człowieka, praworządności, równości, solidarności, otwartości i wspólnoty europejskiej. Realizacja strategii opiera się na założeniu, że człowiek i jego godność są w centrum działań Pro Civium, a rozwój organizacji wynika z rozwoju ludzi – członków, wolontariuszy i społeczności lokalnych.

4.2. Cel strategiczny I: Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Pro Civium

Celem jest zapewnienie stabilności, profesjonalizacji i ciągłości funkcjonowania Stowarzyszenia poprzez rozwój struktur zarządczych, finansowych oraz organizacyjnych, które umożliwią dalszy rozwój misji społecznej w sposób efektywny i transparentny.

Kierunki działań:

- doskonalenie zarządzania strategicznego, finansowego i projektowego, -
- rozwój mechanizmów partycypacji i współodpowiedzialności za decyzje, -
- profesjonalizacja usług administracyjnych, prawnych i informacyjnych, -
- pozyskiwanie środków z Budżetu Państwa oraz programów CERV, FERS, Erasmus+ i partnerstw międzynarodowych,
- rozwijanie standardów przejrzystości i raportowania publicznego, -
- wdrażanie rozwiązań z zakresu jakości zarządzania zgodnych z europejskimi normami sektora NGO,
- wzmocnienie mechanizmów dostępności i włączania osób z niepełnosprawnościami i w wieku senioralnym w życie organizacji.

4.3. Cel strategiczny II: Rozwój kapitału ludzkiego, wolontariatu i ruchu obywatelskiego

Pro Civium traktuje ludzi jako główny zasób i siłę napędową organizacji. Celem jest systematyczny rozwój wolontariuszy, członków i młodych liderów społecznych poprzez szkolenia, mentoring, superwizję i współdecydowanie o kierunkach działań.

Kierunki działań:

- rozwój aplikacji Mentor+, Akademii Wolontariatu Lokalnego i Akademii

10

Minigrantów oraz ich połączenie w jeden zintegrowany program edukacyjno-rozwojowy pod nazwą Akademia Wolontariatu Pro Civium, - dążenie do uzyskania akredytacji Akademii Wolontariatu Pro Civium jako oficjalnego programu edukacyjnego w zakresie rozwoju kompetencji społecznych i obywatelskich,

- wdrożenie oraz rozwój inicjatywy Ambasadorzy Demokracji – młodych liderów promujących wartości demokratyczne, równość i dialog, - prowadzenie programów edukacyjnych i mentoringowych dla licealistów, studentów i absolwentów, łączących rozwój obywatelski z planowaniem kariery zawodowej,
- tworzenie ścieżek doradztwa zawodowego i społecznego we współpracy z uczelniami,
- zapewnienie wolontariuszom realnego udziału w planowaniu działań i wyznaczaniu celów organizacji,
- rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich wśród młodych ludzi poprzez projekty edukacyjne i obywatelskie,
- rozwijanie wolontariatu inkluzywnego – angażującego osoby z niepełnosprawnościami, seniorów i przedstawicieli różnych środowisk, w tym osoby wykluczone społecznie,
- wprowadzenie stałego systemu superwizji, wsparcia psychologicznego i wellbeingowego dla wszystkich członków i wolontariuszy,
- opracowywanie i prowadzenie kampanii społecznych dotyczących równego traktowania, przeciwdziałania przemocy, mowie nienawiści i wykluczeniu społecznemu.

4.4. Cel strategiczny III: Profesjonalizacja i rozwój usług poradniczych Pro Civium rozwija zintegrowany system poradnictwa obywatelskiego, prawnego, psychologicznego i społecznego, oparty na krajowych i europejskich standardach jakości, etyce i dostępności. Organizacja wdraża zasady określone w dokumencie „Standardy poradnictwa – Zalecenia Kancelarii Prezydenta RP, NIW-CRSO i Rady Społecznej ds. Rozwoju Poradnictwa Obywatelskiego” (Warszawa, 2020).

Kierunki działań:

- profesjonalizacja usług poradniczych w oparciu o Zalecenia z 2020 roku (Kancelaria Prezydenta RP, NIW-CRSO, Rada Społeczna),
- integracja Biuletynu Informacyjnego Pro Civium z dwumiesięcznikiem „Lokalni Niezwyciężeni”, tworząc spójny system informacji i edukacji obywatelskiej,
- rozwój platformy TeleInfo Pro Civium jako ogólnopolskiego narzędzia kontaktu i pomocy zdalnej,

11

- wdrażanie zasad etyki i jakości w pracy poradniczej: poufności, równości, jawności, kompetencji i współpracy,
- rozwój specjalistycznych modułów wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów, kobiet w kryzysie i osób narażonych na

- stygmatyzację,
- upowszechnianie wiedzy o prawach człowieka i obywatela, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony praw kobiet, osób stygmatyzowanych i ofiar mowy nienawiści,
 - opracowywanie kampanii społecznych i edukacyjnych o równouprawnieniu, wykluczeniu, bezpieczeństwie cyfrowym i równości szans,
 - współpraca z uczelniami i samorządami w zakresie praktyk zawodowych, wdrażania modelu poradnictwa zintegrowanego i promocji dostępności usług.

4.5. Cel strategiczny IV: Inkluzja cyfrowa i wsparcie międzypokoleniowe

Organizacja rozwija działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, szczególnie wśród seniorów, osób z niepełnosprawnościami i mieszkańców mniejszych miejscowości. Celem jest zwiększenie kompetencji cyfrowych i społecznych, umożliwiających aktywny udział w życiu publicznym i społecznym.

Kierunki działań:

- tworzenie programów edukacji cyfrowej seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami,
- rozwój wolontariatu międzypokoleniowego łączącego młodych wolontariuszy z seniorami w roli mentorów cyfrowych,
- przygotowanie praktycznych e-podręczników i wideoporadników o bezpiecznym korzystaniu z internetu,
- organizowanie spotkań i warsztatów o tematyce bezpieczeństwa cyfrowego,
- współpraca z bibliotekami, uniwersytetami trzeciego wieku i szkołami w zakresie popularyzacji wiedzy technologicznej,
- uwzględnianie komponentu inkluzji cyfrowej w projektach finansowanych z funduszy publicznych i europejskich.

4.6. Cel strategiczny V: Promocja wartości europejskich i obecność międzynarodowa

Pro Civium rozwija współpracę międzynarodową w duchu wartości Unii Europejskiej – demokracji, praworządności, wolności, równości, solidarności i

12

poszanowania praw człowieka. Celem jest wzmocnienie pozycji organizacji w sieciach europejskich, reprezentowanie polskiego społeczeństwa obywatelskiego i wymiana doświadczeń z partnerami z UE oraz propagowanie w Polsce wartości zjednoczonej Europy.

Kierunki działań:

- udział w programach CERV, FERS, Erasmus+, Europe for Citizens i innych inicjatywach europejskich,
- utworzenie zespołu w Brukseli, łączącego polskie i europejskie inicjatywy obywatelskie,
- organizowanie debat, wydarzeń i kampanii promujących wartości UE oraz prawa człowieka,
- rozwijanie partnerstw z organizacjami z krajów UE w obszarze poradnictwa, edukacji i wolontariatu,
- wspieranie udziału młodych wolontariuszy i liderów w międzynarodowych projektach obywatelskich,
- promowanie demokracji uczestniczącej, równości płci i dialogu międzykulturowego poprzez działania edukacyjne i medialne.

4.7. Wnioski

Cele strategiczne Pro Civium 2026–2030 tworzą spójny system rozwoju – łączą profesjonalizm instytucjonalny, rozwój ludzi, empatię społeczną i europejskie wartości. Strategia podkreśla, że ochrona praw człowieka, przeciwdziałanie wykluczeniu i rozwój młodych liderów są trwałym filarem organizacji. Pro Civium wchodzi w drugą dekadę swojej działalności jako ruch obywatelski nowego pokolenia – otwarty, wrażliwy i gotowy do współtworzenia demokratycznej przyszłości Polski i Europy.

4.8. Wskaźniki realizacji i monitoringu celów

Wskaźniki realizacji Strategii Pro Civium 2026–2030 opierają się na danych ilościowych i jakościowych, zbieranych corocznie w ramach sprawozdań i ewaluacji. Stanowią one podstawę monitorowania postępów i dostosowywania działań do potrzeb organizacji i beneficjentów.

Przykładowe wskaźniki:

- liczba członków Stowarzyszenia (cel: wzrost z kilkunastu do min. 25. do roku 2030),
- liczba aktywnych wolontariuszy (cel: wzrost z 43 do min. 60), - liczba udzielonych konsultacji (cel: utrzymanie min. 100 miesięcznie, z tendencją wzrostową),
- liczba kampanii społecznych w zakresie praw człowieka i równości (min. 5 rocznie),
- liczba zrealizowanych projektów finansowanych z Budżetu Państwa i funduszy UE (min. 3 rocznie),

- liczba edycji Akademii Wolontariatu Pro Civium (min. 2 rocznie), - liczba uczestników programów Akademii (min. 50 rocznie), - liczba partnerstw instytucjonalnych i międzysektorowych (min. 20 aktywnych partnerów do 2030),
- liczba publikacji i materiałów edukacyjnych (min. 12 rocznie), - liczba osób z grup defaworyzowanych objętych wsparciem (min. 200 rocznie).

Rozdział 5. Realizacja, monitoring i ewaluacja strategii

5.1. Założenia wdrażania Strategii

Realizacja Strategii Rozwoju Pro Civium 2026–2030 opiera się na zasadzie spójności celów strategicznych z codzienną działalnością stowarzyszenia. Proces wdrażania ma charakter ciągły i oparty na partnerskiej współpracy pomiędzy Zarządem, Radą Programową, Koordynatorem ds. Strategii i Rozwoju, Koordynatorem Wolontariatu, sekcjami tematycznymi oraz zespołami zadaniowymi.

Każde działanie w ramach Strategii jest planowane z uwzględnieniem zasady racjonalnego gospodarowania zasobami, przejrzystości finansowej oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, w tym Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

5.2. Struktura zarządzania wdrażaniem

Za koordynację całości procesu wdrażania Strategii odpowiada Koordynator ds. Strategii i Rozwoju, powoływany przez Zarząd Stowarzyszenia. Funkcja ta jest odrębna od pozostałych ról i ma na celu zapewnienie spójności pomiędzy planowaniem strategicznym, operacyjnym a raportowaniem rezultatów.

Koordynator ds. Strategii i Rozwoju współpracuje bezpośrednio z:

- Zarządem Stowarzyszenia,
- Koordynatorem Wolontariatu,
- Radą Programową,
- Koordynatorami sekcji i zespołów,
- Inspektorem Ochrony Danych Osobowych,
- Rzecznikiem Spraw Wolontariackich.

14

5.3. Zadania Koordynatora ds. Strategii i Rozwoju

Do głównych zadań Koordynatora ds. Strategii i Rozwoju należą:

- opracowywanie rocznych planów operacyjnych na podstawie Strategii, - bieżące monitorowanie realizacji celów i wskaźników,
- przygotowywanie raportów półrocznych i rocznych dla Zarządu i Rady

Programowej,

- koordynacja procesu ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej, - wspieranie sekcji i zespołów w planowaniu działań zgodnych ze Strategią, - inicjowanie procesów doskonalenia organizacyjnego,
- współpraca z Koordynatorem Wolontariatu w zakresie rozwoju ruchu wolontariackiego oraz aplikacji Mentor+ i Akademii Wolontariatu Lokalnego (w tym Akademii Minigrantów i planowanego połączenia obu w jeden akredytowany program „Akademia Wolontariatu Pro Civium”).

5.4. System monitoringu i raportowania

Monitoring realizacji Strategii ma charakter systemowy i obejmuje:

- kwartalne sprawozdania sekcji i zespołów,
- półroczne raporty Koordynatora ds. Strategii i Rozwoju,
- roczne raporty Zarządu przedstawiane Radzie Programowej, - zbiorczy raport publiczny publikowany na stronie internetowej i w BIP Stowarzyszenia.

Do monitoringu wykorzystuje się narzędzia cyfrowe (Google Workspace, formularze online, arkusze wyników, raporty BI). Wszystkie dane są analizowane pod kątem skuteczności, efektywności oraz zgodności z celami Strategii.

5.5. Ewaluacja wewnętrzna i zewnętrzna

Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest raz w roku przez Koordynatora ds. Strategii i Rozwoju we współpracy z Radą Programową i Zarządem. Obejmuje ocenę realizacji celów, zgodność działań z planem strategicznym oraz analizę potrzeb organizacyjnych.

Ewaluacja zewnętrzna prowadzona jest przez niezależne instytucje lub ekspertów — na prośbę Pro Civium lub w ramach rozstrzygnięć projektowych przy ocenie wniosków o dotację, grant lub akredytację programową. W szczególności mogą w niej uczestniczyć przedstawiciele: NIW-CRSO, uczelni partnerskich, jednostek samorządu terytorialnego, Fundacji Batorego, Fundacji Partycypacji Społecznej, Fundacji Stocznia, a także innych instytucji współpracujących.

15

5.6. Harmonogram aktualizacji Strategii

Strategia podlega przeglądowi oraz aktualizacji co dwa lata, z możliwością wprowadzenia korekt w trybie nadzwyczajnym na wniosek Zarządu lub Rady Programowej.

Aktualizacja obejmuje analizę realizacji celów, weryfikację wskaźników oraz dostosowanie kierunków rozwoju do bieżących wyzwań społecznych, technologicznych i prawnych.

Ostateczna wersja każdej aktualizacji zatwierdzana jest uchwałą Zarządu.

5.7. Model realizacji Strategii

Realizacja Strategii przebiega według następującego modelu organizacyjnego:

Zarząd → Koordynator ds. Strategii i Rozwoju → Koordynator Wolontariatu → Rada Programowa → Sekcje → Zespoły → Wolontariusze / Beneficjenci.

Model ten zapewnia przepływ informacji i odpowiedzialności w obu kierunkach — zarówno strategicznym (odgórnym), jak i operacyjnym (oddolnym). Wdrożenie działań odbywa się zgodnie z zasadą partycypacji oraz transparentności, przy zaangażowaniu wszystkich działaczy Stowarzyszenia.

5.8. Transparentność i komunikacja wyników

Wszystkie raporty, uchwały oraz podsumowania realizacji Strategii są publicznie dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Stowarzyszenia oraz na stronach internetowych Pro Civium.

Wyniki ewaluacji oraz rekomendacje będą prezentowane w cyklu kwartalnych spotkań online i publikowane w biuletynach informacyjnych oraz magazynie „Lokalni Niezwyciężeni – Forum Środowiska Wolontariackiego”. Priorytetem jest otwarta komunikacja z wolontariuszami, partnerami instytucjonalnymi i społecznością obywatelską.

5.9. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi

Pro Civium utrzymuje stałą współpracę z instytucjami krajowymi w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, wolontariatu i edukacji obywatelskiej. W ramach realizacji Strategii przewiduje się współdziałanie z:

- Narodowym Instytutem Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
 - jednostkami samorządu terytorialnego, oświatowymi,
 - uczelniami i szkołami partnerskimi,
 - organizacjami pozarządowymi o zbliżonym profilu,
 - instytucjami rzecznymi,
- 16
- mediami obywatelskimi oraz edukacyjnymi.

Współpraca ta umożliwia stały rozwój kompetencji, wymianę doświadczeń oraz zwiększanie zasięgu społecznego działań Stowarzyszenia.

Rozdział 6. Cele operacyjne i działania w obszarach

strategicznych

6.1. Wprowadzenie

Cele operacyjne i działania w ramach Strategii Pro Civium na lata 2026–2030 stanowią rozwinięcie i konkretyzację pięciu celów strategicznych opisanych w Rozdziale 4.

Są one ukierunkowane na wzmocnienie instytucji, rozwój ludzi i systemu wolontariatu, utrwalenie pozycji Stowarzyszenia w krajowym systemie wsparcia obywatelskiego oraz zwiększenie oddziaływania społecznego.

Działania te realizowane będą poprzez długofalowe programy społeczne, edukacyjne oraz rzecznicze, spójne z misją i wizją organizacji, a także z celami określonymi w krajowych i europejskich politykach wspierających rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

6.2. Działalność organizacji

W okresie obowiązywania Strategii, Pro Civium będzie kontynuować i rozwijać kluczowe programy własne i partnerskie, stanowiące filary działalności misyjnej i eksperckiej.

Wszystkie projekty oraz inicjatywy wymienione poniżej tworzą wspólny, zintegrowany **Program „Edukacja, Rozwój Obywatelski i Wsparcie Społeczne na lata 2026–2030”**, realizowany w sposób hybrydowy – zarówno ze środków zewnętrznych (dotacje, granty, partnerstwa), jak i z własnych zasobów organizacji. Pro Civium zastrzega sobie możliwość kontynuowania poszczególnych działań również poza okresem finansowania grantowego, w ramach środków własnych.

Do priorytetowych programów zalicza się:

17

1. „Świadomy Obywatel – Prawo do Porady” – ogólnopolski system poradnictwa obywatelskiego, prawnego i psychologicznego, realizowany w formule online-first, wspierający osoby w kryzysie życiowym, rodziny, kobiety, seniorów i osoby z niepełnosprawnościami. Program stanowi wzorcowy model integracji usług społecznych i edukacyjnych i jest realizowany zgodnie z dokumentem „Standardy poradnictwa – Zalecenia Kancelarii Prezydenta RP, NIW-CRSO i Rady Społecznej ds. Rozwoju Poradnictwa Obywatelskiego” (Warszawa, 2020), co gwarantuje wysoką jakość, etykę i dostępność świadczonych usług (realizator: **Sekcja**

Wsparcia Rozwoju Osobistego).

2. Akademia Wolontariatu Pro Civium – połączenie wcześniejszych inicjatyw Akademii Wolontariatu Lokalnego i Akademii Minigrantów, stanowiące kompleksowy program rozwoju kompetencji społecznych, obywatelskich i zawodowych wolontariuszy. Akademia dąży do uzyskania akredytacji jako oficjalny program edukacyjny w obszarze społeczeństwa obywatelskiego (**realizator: Dyrektor Akademii**).
3. Projekt „Wszyscy jesteśmy Supermanami!” – program aktywizacyjno-edukacyjny na rzecz rozwoju wolontariatu i dobrostanu psychicznego, promujący postawy empatii, równości i solidarności międzypokoleniowej (realizator **Sekcja Realizacji Zadań Publicznych**).
4. Magazyn „Lokalni Niezwyciężeni – Forum Środowiska Wolontariackiego” – ogólnopolski magazyn informacyjno-edukacyjny wydawany w formie elektronicznej, służący wymianie doświadczeń, promocji działań wolontariuszy i organizacji lokalnych, a także integracji środowiska społeczeństwa obywatelskiego (**realizator: Redaktor Naczelny, Wydawnictwo Pro Civium**).
5. Akademicki Program Praktyk Zawodowych dla Uczniów Liceów Ogólnokształcących “Poznaj swoją Przyszłość” – innowacyjny projekt łączący edukację obywatelską i rozwój kompetencji zawodowych młodzieży licealnej. Program pozwala uczniom na zdobycie pierwszych doświadczeń w pracy społecznej i projektowej, rozwija kompetencje cyfrowe, komunikacyjne i leaderskie oraz przybliża realne działania sektora NGO (**realizator: Dyrektor Programu przy wsparciu Sekcji Organizacji Praktyk Zawodowych**).
6. Projekt „Między nami Kobietami – 800 201 211” - wsparcie poradnicze, obsługa prawna oraz psychologiczna, grupy pomocowe (realizator: **Sekcja Ochrony Praw Kobiet**).
7. Projekt „Wiedza – Edukacja – Resocjalizacja” - program praktyk zawodowych dla studentów realizowany na podstawie umów o współpracy

18

z ponad 20. ośrodkami akademickimi w kraju (**realizator: Sekcja Organizacji Praktyk Zawodowych**).

8. Kampanie społeczne dotyczące zjawisk wykluczenia społecznego, stygmatyzacji, mowy nienawiści, praw oraz wolności obywatelskich, bezpieczeństwa społecznego, inkluzji cyfrowej seniorów i cyber bezpieczeństwa, ochrony praw zwierząt i Unii Europejskiej (realizator: **Sekcja Edukacji i Promocji**).

Działania programowe będą realizowane w sposób hybrydowy – poprzez poradnictwo online, warsztaty, webinary, kampanie społeczne, publikacje

eksperskie, działania rzecznicze i partnerskie, wydawnictwa.

6.3. Rozwój zasobów ludzkich

Rozwój zasobów ludzkich jest jednym z kluczowych filarów Strategii. Pro Civium traktuje ludzi jako najważniejszy kapitał i gwarancję trwałości działań.

Cele w tym obszarze obejmują:

- systematyczne podnoszenie kompetencji członków i wolontariuszy poprzez szkolenia, mentoring i superwizję,
- prowadzenie cyklicznych programów wellbeingowych oraz warsztatów radzenia sobie ze stresem i treningów odporności psychicznej, realizowanych w formie mieszanej – online i stacjonarnie,
- wprowadzenie stałych superwizji indywidualnych i grupowych dla osób zaangażowanych w działania pomocowe,
- wzmocnienie roli Koordynatora Wolontariatu i Rzecznika Rozwoju Ruchu Wolontariackiego w zarządzaniu zasobami ludzkimi,
- rozwój systemu ścieżek awansu i nagradzania wolontariuszy (aplikacja “Mentor+”, plebiscyt “Wolontariusz Roku”, cykl “Mocarze Wolontariatu”), SOW Korpusu Solidarności,
- rozszerzenie programu Akademii Wolontariatu Pro Civium o komponent doradztwa zawodowego i międzysektorowego,
- utrwalenie kultury superwizji i dbałości o dobrostan psychiczny kadry, - wzmocnienie roli dyrektorów merytorycznych.

19

Rozdział 7. Komunikacja, upowszechnianie i współpraca partnerska

7.1. Założenia ogólne

Komunikacja i współpraca partnerska stanowią kluczowy element skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska Pro Civium 2026–2030. Ich celem jest zapewnienie przejrzystości działań, wzmocnienie zaufania społecznego oraz zwiększenie rozpoznawalności Stowarzyszenia jako organizacji eksperckiej, odpowiedzialnej i wiarygodnej.

Całość działań komunikacyjnych oraz partnerskich opiera się na zasadach otwartości, apolityczności, wiarygodności, poszanowania różnorodności oraz rzetelności przekazu. Pro Civium traktuje komunikację nie jako jednostronny przekaz, lecz jako dialog społeczny z otoczeniem — wolontariuszami, partnerami, beneficjentami i instytucjami współpracującymi.

7.2. Cele komunikacyjne i partnerskie

Cele w zakresie komunikacji i współpracy obejmują:

- upowszechnianie rezultatów i efektów realizacji Strategii,
- wzmocnienie rozpoznawalności marki Pro Civium w środowisku organizacji obywatelskich oraz instytucji publicznych,
- budowanie trwałych partnerstw i sieci współpracy,
- integrację środowiska wolontariatu oraz liderów lokalnych, - promocję idei zaangażowania obywatelskiego, wzajemnego wsparcia oraz solidarności społecznej,
- kształtowanie wizerunku Stowarzyszenia jako instytucji profesjonalnej, otwartej na współpracę i nowe wyzwania.

7.3. System komunikacji wewnętrznej

Komunikacja wewnętrzna w Pro Civium ma charakter systemowy i zapewnia spójny obieg informacji pomiędzy wszystkimi strukturami organizacji: Zarządem, Koordynatorem ds. Strategii i Rozwoju, Koordynatorem Wolontariatu, Radą Programową, Sekcjami, Zespołami, wolontariuszami i beneficjentami.

Wykorzystywane są narzędzia cyfrowe: Google Workspace (czaty, kalendarze, dyski, dokumenty, formularze, bazy danych), system Mentor+, komunikatory wewnętrzne i zewnętrzne oraz newslettery kierowane do członków i wolontariuszy.

Za koordynację komunikacji wewnętrznej odpowiada Koordynator ds. Strategii i Rozwoju we współpracy z Koordynatorem Wolontariatu oraz Rzecznikiem Spraw Wolontariackich.

20

7.4. Komunikacja zewnętrzna i media

Komunikacja zewnętrzna obejmuje całokształt działań informacyjnych, promocyjnych i edukacyjnych kierowanych do społeczeństwa, instytucji, partnerów i mediów.

Stowarzyszenie prowadzi komunikację wielokanałową poprzez:

- portale i serwisy internetowe (stopstygmatyzacji.pl, prawadlakobiet.pl, prawodoporady.pl, <http://procivium.bip.gov.pl>),
- profile w mediach społecznościowych, w języku polskim, angielskim oraz ukraińskim,
- kampanie społeczne oraz edukacyjne,
- biuletyny, wydawnictwa tematyczne, czasopismo,
- podcasty, spoty, rolki, posty, webinary oraz krótkie formaty audiowizualne (w tym TeleInfo Pro Civium).

Wszystkie treści są zgodne z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1) i

standardem języka neutralnego.

7.5. Komunikacja kryzysowa i reagowanie medialne

W celu ochrony wizerunku i reputacji Stowarzyszenia opracowany zostanie wewnętrzny Proceduralny Plan Reagowania Kryzysowego, określający zasady komunikacji w sytuacjach: dezinformacji, mowy nienawiści, fałszywych doniesień medialnych, incydentów w środowisku wolontariuszy lub naruszenia wartości organizacyjnych.

Za koordynację komunikacji kryzysowej odpowiada Prezes Zarządu we współpracy z Koordynatorem ds. Strategii i Rozwoju oraz Rzecznikiem Prasowym.

Podstawowe zasady reagowania obejmują:

- szybkie i rzeczowe informowanie opinii publicznej,
- utrzymanie spójnego i profesjonalnego przekazu,
- udostępnianie jednego źródła komunikatów,
- współpracę z mediami w duchu transparentności i rzetelności.

Wszelkie działania kryzysowe muszą być prowadzone z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych, etyki zawodowej i prawa prasowego.

21

7.6. Upowszechnianie rezultatów Strategii

Rezultaty Strategii będą upowszechniane w sposób systematyczny i dostępny.

Działania obejmują:

- publikację raportów rocznych i okresowych w Biuletynie Informacji Publicznej,
- prezentowanie wyników w ramach konferencji, debat i spotkań partnerskich,
- opracowywanie publikacji elektronicznych i drukowanych („Lokalni Niezwyciężeni – Forum Środowiska Wolontariackiego”, „Biuletyn Informacyjny Pro Civium”, „TeleInfo Pro Civium”),
- organizowanie kampanii i akcji społecznych promujących rezultaty projektów.

Materiały będą redagowane z poszanowaniem zasad prostego języka, dostępności i otwartości dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów.

7.7. Współpraca partnerska i sieciowa

Pro Civium rozwija i utrwała współpracę z partnerami instytucjonalnymi, społecznymi i akademickimi, budując system sieciowy oparty na wzajemności, transparentności i wspólnych wartościach.

Współpraca obejmuje:

- instytucje,
- uczelnie wyższe i szkoły średnie (w ramach Akademickiego Programu Praktyk Zawodowych dla Uczniów Liceów Ogólnokształcących), - jednostki samorządu terytorialnego,
- organizacje pozarządowe i grupy nieformalne działające w obszarze praw człowieka, edukacji obywatelskiej i wolontariatu.

Stowarzyszenie angażuje się w działania sieciowe, projekty partnerskie i inicjatywy ponadnarodowe, m.in. w ramach Korpusu Solidarności, SPLOT Wartości oraz sieci współpracy regionalnych centrów wolontariatu.

22

7.8. Współpraca międzynarodowa

W perspektywie 2026–2030 Stowarzyszenie będzie rozwijało relacje z partnerami z krajów UE i państw sąsiednich, koncentrując się na wymianie doświadczeń w zakresie wolontariatu, poradnictwa, edukacji obywatelskiej i przeciwdziałania dyskryminacji.

Planowane jest uruchomienie inicjatywy Civium Network Europe, stanowiącej forum współpracy organizacji obywatelskich z Polski i Europy.

Współpraca ta obejmuje wspólne projekty, badania, szkolenia i publikacje, a także udział przedstawicieli Stowarzyszenia w międzynarodowych konferencjach i kongresach.

7.9. Ewaluacja komunikacji i partnerstw

Ewaluacja działań komunikacyjnych i partnerskich prowadzona będzie raz w roku przez Koordynatora ds. Strategii i Rozwoju we współpracy z Radą Programową oraz Zespołem ds. Komunikacji.

Podstawą oceny będą wskaźniki ilościowe i jakościowe, w tym: zasięg publikacji, liczba partnerów, liczba wspólnych inicjatyw, liczba publikacji medialnych, poziom rozpoznawalności marki Pro Civium oraz poziom zaufania społecznego.

Wnioski z ewaluacji zostaną wykorzystane do dalszego doskonalenia strategii

komunikacyjnej i rozwijania współpracy międzysektorowej.

Rozdział 8. Trwałość działań i rozwój Pro Civium po 2030 roku

8.1. Założenia ogólne

Trwałość działań Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska Pro Civium stanowi kluczowy element długofalowego rozwoju i jest gwarancją zachowania efektów wypracowanych w ramach Strategii 2026–2030.

Organizacja przyjmuje zasadę, że każdy projekt, program i inicjatywa mają charakter nie tylko czasowy, lecz również systemowy — tworząc trwałe struktury, kompetencje i narzędzia służące społeczności po zakończeniu finansowania zewnętrznego. Taki model aplikowania o dotację przyjmuje również Zarząd Stowarzyszenia.

23

Trwałość Pro Civium opiera się na trzech filarach: ludziach, zasobach i relacjach — co oznacza utrzymanie kompetentnej kadry, stabilnych mechanizmów organizacyjnych oraz partnerskiej współpracy z otoczeniem instytucjonalnym i społecznym.

8.2. Długofalowa wizja rozwoju

Po roku 2030 Stowarzyszenie planuje utrzymać swoją pozycję wiodącego ośrodka eksperckiego w obszarze poradnictwa, edukacji obywatelskiej i rozwoju wolontariatu.

Rozwój organizacji będzie przebiegał dwutorowo:

- instytucjonalnie, poprzez tworzenie stabilnych struktur i mechanizmów finansowania działalności,
- merytorycznie, poprzez poszerzanie zakresu działań i wdrażanie innowacyjnych metod wsparcia obywatelskiego.

Strategicznym celem jest przekształcenie Stowarzyszenia w Centrum Pro Civium Online – zintegrowaną platformę wsparcia, edukacji oraz współpracy wolontariuszy, ekspertów i beneficjentów w skali ogólnopolskiej i europejskiej.

8.3. Kontynuacja i rozwój programów flagowych

Po zakończeniu obowiązywania Strategii Pro Civium utrzyma kluczowe programy, które stały się filarami jego działań:

- a) Program „Prawo do Porady” – kontynuacja ogólnopolskiego systemu poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego oraz zawodowego, realizowanego zgodnie ze standardami wypracowanymi w

2020 r. i zaktualizowanymi po 2026 r.;

- b) Akademia Wolontariatu Pro Civium – połączenie wcześniejszych inicjatyw: Akademii Wolontariatu Lokalnego, Akademii Minigrantów działająca jako akredytowany program kształcenia i rozwoju wolontariuszy;
- c) Akademicki Program Praktyk Zawodowych dla Uczniów Liceów Ogólnokształcących – obejmujący uczniów szkół średnich i studentów, stanowiący pomost między edukacją a praktyką społeczną;
- d) TeleInfo Pro Civium – rozwijane centrum informacyjne oraz medialne służące upowszechnianiu wiedzy, wyników badań i dobrych praktyk obywatelskich;
- e) Magazyn “Lokalni Niezwyciężeni - Forum Środowiska Wolontariackiego”, jako głos NGOów z każdego zakątka Polski.

24

Każdy z programów będzie utrzymywany niezależnie od zewnętrznego finansowania, poprzez rozwijanie systemu rezerw, partnerstw i własnych narzędzi cyfrowych.

8.4. Trwałość kadrowa i kompetencyjna

Stowarzyszenie zakłada utrzymanie i rozwój zespołu ekspertów, koordynatorów, mentorów i wolontariuszy.

Kluczowe znaczenie będzie miało:

- wdrażanie ścieżek rozwoju zawodowego i awansu w ramach struktury Pro Civium,
- rozwój programów wellbeingowych (warsztaty odporności psychicznej, superwizje, mentoring międzypokoleniowy),
- system szkoleń oraz certyfikacji wewnętrznej,
- utrzymanie standardów jakości oraz etyki zawodowej we wszystkich formach wsparcia.

Celem strategicznym jest stworzenie modelu kompetencyjnego wolontariusza i eksperta Pro Civium – stanowiącego podstawę certyfikacji organizacyjnej i partnerskiej.

8.5. Trwałość finansowa, dywersyfikacja źródeł

Zapewnienie stabilności finansowej stanowi fundament trwałości działań Stowarzyszenia.

Pro Civium będzie rozwijać zróżnicowany model finansowania, obejmujący:

- środki publiczne (m.in. NIW-CRSO, EFS+, FERS, programy regionalne), - fundusze korporacyjne i darowizny prywatne,

- współpracę z samorządami w formule partnerstw lokalnych, - środki własne z działalności odpłatnej pożytku publicznego i usług eksperckich,
- fundusz rezerwowy na kontynuację projektów i utrzymanie zasobów cyfrowych.

Stowarzyszenie planuje również powołanie Funduszu Rozwoju Obywatelskiego Pro Civium, który będzie finansował działania o charakterze strategicznym, edukacyjnym i innowacyjnym.

25

8.6. Rozwój technologiczny i innowacje cyfrowe

Trwałość działań wymaga nie tylko stabilności organizacyjnej, lecz także rozwoju technologicznego.

Pro Civium rozwijać będzie nowoczesne narzędzia komunikacyjne i edukacyjne, w tym:

- platformy e-learningowe oraz mentoringowe,
- system raportowania online postępów Strategii,
- interaktywne mapy punktów porad i inicjatyw obywatelskich, - rozwiązania wspierające dostępność oraz inkluzywność usług.

Rozwój technologiczny ma służyć zwiększeniu zasięgu oraz skuteczności działań Stowarzyszenia przy obniżeniu kosztów operacyjnych.

8.7. Rozwój partnerstw i sieci współpracy

W perspektywie po 2030 roku Stowarzyszenie zamierza kontynuować rozwój współpracy krajowej oraz międzynarodowej, w tym w ramach Civium Network Europe oraz krajowych platform współpracy obywatelskiej.

Trwałość partnerstw opierać się będzie na:

- utrzymywaniu kontaktów z dotychczasowymi partnerami strategicznymi, - rozwijaniu współpracy z sektorem akademickim oraz biznesowym, - tworzeniu międzysektorowych konsorcjów projektowych,
- angażowaniu wolontariuszy jako ambasadorów współpracy międzynarodowej.

8.8. Transparentność i odpowiedzialność społeczna

Trwałość działań nie może być rozumiana wyłącznie w kontekście organizacyjnym, ale także etycznym.

Pro Civium utrzymuje politykę pełnej transparentności finansowej i programowej,

publikując coroczne sprawozdania, raporty i wyniki ewaluacji.

Wszystkie procesy decyzyjne realizowane są w duchu partnerstwa, kolegalności oraz odpowiedzialności społecznej.

W ramach polityki CSR organizacja planuje również wdrożenie standardu Green Office Pro Civium – minimalizującego wpływ działalności biurowej na środowisko.

26

8.9. Ewaluacja trwałości i kierunki rozwoju po 2030 roku

Ewaluacja trwałości będzie prowadzona w oparciu o wskaźniki dotyczące kontynuacji programów, stabilności finansowej, liczby utrzymanych partnerstw, kadry oraz zasięgu działań.

Analiza wyników ewaluacji posłuży do przygotowania nowej Strategii Rozwoju Pro Civium 2031–2035, obejmującej kolejne etapy cyfryzacji, umiędzynarodowienia oraz profesjonalizacji sektora obywatelskiego.

Wizją Stowarzyszenia po 2030 roku pozostaje budowa silnego, zintegrowanego środowiska obywatelskiego, opartego na współpracy, edukacji i solidarności społecznej.

Rozdział 9. Podsumowanie, wdrożenie i uchwalenie Strategii

9.1. Założenia końcowe

Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska Pro Civium na lata 2026–2030 stanowi dokument kierunkowy, wyznaczający cele, priorytety i sposoby działania organizacji w perspektywie pięcioletniej.

Opracowano ją w oparciu o analizę dotychczasowych doświadczeń, konsultacje, wnioski z ewaluacji poprzednich okresów strategicznych oraz aktualne wyzwania stojące przed sektorem organizacji obywatelskich w Polsce i Europie.

Strategia jest dokumentem dynamicznym – jej wdrażanie zakłada możliwość elastycznego reagowania na zmiany społeczne, prawne i ekonomiczne przy zachowaniu integralności wartości Pro Civium.

9.2. Spójność z misją i wartościami Stowarzyszenia

Strategia jest ściśle powiązana z misją Stowarzyszenia, którą jest wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, wzmacnianie postaw prospołecznych i promowanie wolontariatu jako formy solidarności i współodpowiedzialności.

Wszystkie działania strategiczne pozostają w zgodzie z wartościami Pro Civium:

poszanowaniem godności człowieka, równością szans, odpowiedzialnością, przejrzystością, partnerstwem i otwartością.

Każdy element Strategii odzwierciedla te wartości zarówno w warstwie organizacyjnej, jak i w praktyce codziennego działania.

27

9.3. Kluczowe rezultaty i wskaźniki sukcesu

Osiągnięcie celów Strategii będzie mierzone na podstawie wskaźników ilościowych i jakościowych, określonych w poszczególnych rozdziałach.

Do kluczowych rezultatów należą m.in.:

- rozwój i utrwalenie systemu poradnictwa obywatelskiego w skali krajowej, - powstanie Centrum Pro Civium Online,
- akredytacja Akademii Wolontariatu Pro Civium,
- utrzymanie wysokiego poziomu transparentności i zaufania społecznego, - zwiększenie liczby wolontariuszy, partnerów i beneficjentów, - rozwój współpracy międzynarodowej w ramach Civium Network Europe.

Wskaźniki sukcesu będą corocznie weryfikowane w raportach z realizacji Strategii.

9.4. Tryb wdrożenia

Wdrożenie Strategii odbywa się w oparciu o przyjęty w Rozdziale 5 model realizacji, monitoringu i ewaluacji, obejmujący współpracę Zarządu, Koordynatora ds. Strategii i Rozwoju, Rady Programowej, Koordynatora Wolontariatu, Sekcji i Zespołów tematycznych.

Wdrożenie nastąpi w dwóch etapach:

1. Etap I – operacjonalizacja celów (2026–2027) – przekształcenie założeń Strategii w plany działań rocznych i dokumenty wykonawcze.
2. Etap II – stabilizacja i rozwój (2028–2030) – konsolidacja struktur, ewaluacja efektów i przygotowanie podstaw dla nowej Strategii 2031–2036.

Każdy z etapów kończy się raportem rocznym zatwierdzonym przez Zarząd oraz publikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej.

9.5. Procedura przyjęcia i uchwalenia

Projekt Strategii został przygotowany przez Zarząd przy współpracy z Biurem Stowarzyszenia oraz Koordynatorem Wolontariatu, po przedłożeniu społeczności Pro Civium do konsultacji.

Strategia została zatwierdzona uchwałą Zarządu Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska Pro Civium i przyjęta do realizacji decyzją Walnego Zgromadzenia Członków.

28

Dokument obowiązuje od dnia przyjęcia i stanowi podstawę planowania wszystkich działań organizacyjnych, programowych i finansowych Pro Civium w latach 2026–2030.

9.6. System aktualizacji i korekt

Strategia może podlegać okresowej aktualizacji w przypadku wystąpienia istotnych zmian w otoczeniu społecznym, prawnym lub finansowym organizacji.

Propozycje zmian mogą zgłaszać: Zarząd, Koordynator ds. Strategii i Rozwoju, Rada Programowa lub Koordynator Wolontariatu.

Każda korekta wymaga zatwierdzenia przez Zarząd i przedstawienia Walnemu Zgromadzeniu.

Dodatkowo, co dwa lata, przeprowadzana będzie analiza zgodności działań ze Strategią i raport z jej wdrażania, publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej.

9.7. Wnioski z konsultacji i rekomendacje środowiskowe

W procesie tworzenia Strategii wzięli udział przedstawiciele sekcji tematycznych, wolontariusze, eksperci, partnerzy akademicki oraz reprezentanci środowiska poradniczego.

Uwzględniono wnioski i rekomendacje wynikające z konsultacji, w tym potrzebę:

- zwiększenia dostępności usług poradniczych,
- rozwoju mentoringu i sieci wsparcia wolontariuszy,
- wzmocnienia komunikacji międzysektorowej,
- wprowadzenia mechanizmów superwizji i dobrostanu zespołów.

Proces konsultacyjny stanowił istotny element budowania wspólnotowego charakteru Strategii.

9.8. Znaczenie Strategii dla środowiska obywatelskiego

Przyjęcie Strategii stanowi istotny krok w kierunku profesjonalizacji, integracji i umocnienia środowiska organizacji obywatelskich.

Działania Pro Civium będą w dalszym ciągu wspierały lokalne i krajowe inicjatywy społeczne, promując wartości solidarności, równości i współodpowiedzialności.

Strategia jest także narzędziem wzmacniania kapitału społecznego i rozwoju nowoczesnego modelu wolontariatu opartego na kompetencjach, współpracy i wzajemnym zaufaniu.

29

9.9. Zakończenie

Strategia Rozwoju Pro Civium 2026–2030 jest nie tylko planem działań, lecz również manifestem wartości, które Stowarzyszenie reprezentuje od początku swojego istnienia.

Stanowi wspólny wysiłek wszystkich osób zaangażowanych w tworzenie silnego, otwartego i odpowiedzialnego społeczeństwa obywatelskiego.

Wizją Stowarzyszenia pozostaje wspólnota wolontariuszy, ekspertów oraz obywateli, którzy – niezależnie od wieku, pochodzenia i doświadczenia – wspólnie budują lepszą rzeczywistość.